

БҮГҮ ЧУРТТАРЫН ПРОЛЕТАРИЙЛЕРИ, КАТТЫЖЫЧАР!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди Советинин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

1965 чылда үндүлүштүгүс

1965 ч. ДЕКАБРЬ 31 ПАТНИЦА № 308 (6326).

Өртөө 2 көп.

Чаа чылды уткуй

Совет чурттуг Соок-Ирей Шолбан-сылдыс мыксы-мыксы, Чоун эргип, чоруу чогааш, Чолау күзеп моорлап омур.

Кутнан көмжик хайнып хөөрөп, Кундагалар шыгыртырып, Нуруу-ураа, ыры-наты, Нуттулзун-на, умжусун-на!

Л. ЧАДАМБА.

Кызыл хоорайның ортуман өөредилге чеге Тыва АССР-нин школары деп хүндүлүг атты

ТЫВА АССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН ЧАРЛЫ

Улус өөредилгесинге ачы-хавыялары дээш Тыва АССР-иниң аалдары башкы деп хүндүлүг атты тывысыр болгаш Анна Сергеевна Мауревскаяга — Күрүвения Кызыл башкы институтунун башкысы. Шулу Чыргал-оолович Сатка — Күрүвения Кызыл башкы институтунун кафедра эргелекчиси. Евгений Андреевна Середкинага — Кызылдың кедээ ажил-агый техникумунун башкысы. Евгений Иванович Скриповна — Күрүвения Кызыл башкы институтунун башкысы.

Тыва АССР-иниң Дээди Советиниң Президиумунун даргазы Б. ДОЛЧАНМАА. Тыва АССР-иниң Дээди Советиниң Президиумунун секретары К. ДИИГА.

Кызыл хоорай. 1965 чылдың декабрь 29.

Кызыл хоорайның дээди болгаш туснай ортуман өөредилге черлериниң бөлүн башкыларын Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун Хүндүлел бижин-биле шаңнаар дугайында

ТЫВА АССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИН ПРЕЗИДИУМУНУН ЧАРЛЫ

Улус өөредилгесинге үр чыл иштиле болгаш үр-түндүк ажил-аалы дээш Тыва АССР-иниң Дээди Советиниң Президиумунун Хүндүлел бижин-биле шаңнаар болгаш Валентина Александровна Глебовага — башкы училищениң математика башкысы. Архип Владимирович Дятловту — башкы институтунун немес дыл башкысы. Мария Владимировна Киришкяна — медицина училищениң математика башкысы. Полина Ивановна Павловага — кедээ ажил-агый техникумунун башкы агроном. Иван Кузьмич Снежескипти — кедээ ажил-агый техникумунун күш-культура кижизилдигиниң башкысы. Минтимаа Төнгү-ооловна Соинни — Кызылда кооперативия профессионал-техниктиң училищениң башкысы.

Тыва АССР-иниң Дээди Советиниң Президиумунун даргазы Б. ДОЛЧАНМАА. Тыва АССР-иниң Дээди Советиниң Президиумунун секретары К. ДИИГА.

Кызыл хоорай. 1965 чылдың декабрь 29.

БЕДИК ШАННАЛ Ажил-агый болгаш культура тургузушкунга республиканың ажилчы чоңарының чедип алган чедиишкери дээш Грузин Совет Социалистик Республиканың ССРЗ-ниң Дээди Советиниң Президиуму бодунун чаа үнген Чарлынын бэугаар ЛЕНИН ордени-биле шаңнаан.

(СЭТА).

Совет ажил-ишчилеринин Чаа чылга белээ

КАРА МЕТАЛЛУРГИЯНЫН ажилчылары кара металл буюуларын чыл планын хуусаа бетинде күөсеткен. Шой болгаш кан экилдиринин планы декабрь 27-де, белен прокат буюулары — декабрь 29-та, демир руданын казып тыгарынын планы — декабрь 23-те күөсеттинген.

Эрткен чылдаагы дөңдөөгө шой экилдиринин 3,8 миллион тонна, азы 6 хуу, кан — 6 миллион тонна, азы 7 хуу, белен прокат буюулары — 4 амыг миллион тонна, азы 7 хуу, демир руданын казып тыгары — 7,7 миллион тонна, азы 5 хуу көвүдөр.

ӨННҮГ МЕТАЛЛУРГИЯНЫН ажилчылары чес, коргулду, цинк, никель, титан, магний болгаш продукцияны өскө-лаа чамдык хемчеглерин буюулар талазы-биле чыл планын хуусаа бетинде күөсеткен.

ДЕМИР ОРУК ТРАНСПОРТУ-НУН ажилчылары чыкы саарылганын болгаш чыктер сөөртүрүнүн чыл планын хуусаа бетинде күөсеткен. Дөңдөөгө шой экилдиринин 3,8 миллион тонна, азы 6 хуу, кан — 6 миллион тонна, азы 7 хуу, белен прокат буюулары — 4 амыг миллион тонна, азы 7 хуу, демир руданын казып тыгары — 7,7 миллион тонна, азы 5 хуу көвүдөр.

ӨННҮГ МЕТАЛЛУРГИЯНЫН ажилчылары чес, коргулду, цинк, никель, титан, магний болгаш продукцияны өскө-лаа чамдык хемчеглерин буюулар талазы-биле чыл планын хуусаа бетинде күөсеткен. Шой болгаш кан экилдиринин планы декабрь 27-де, белен прокат буюулары — декабрь 29-та, демир руданын казып тыгарынын планы — декабрь 23-те күөсеттинген.

Эрткен чылдаагы дөңдөөгө шой экилдиринин 3,8 миллион тонна, азы 6 хуу, кан — 6 миллион тонна, азы 7 хуу, белен прокат буюулары — 4 амыг миллион тонна, азы 7 хуу, демир руданын казып тыгары — 7,7 миллион тонна, азы 5 хуу көвүдөр.

ӨННҮГ МЕТАЛЛУРГИЯНЫН ажилчылары чес, коргулду, цинк, никель, титан, магний болгаш продукцияны өскө-лаа чамдык хемчеглерин буюулар талазы-биле чыл планын хуусаа бетинде күөсеткен. Шой болгаш кан экилдиринин планы декабрь 27-де, белен прокат буюулары — декабрь 29-та, демир руданын казып тыгарынын планы — декабрь 23-те күөсеттинген.

Эрткен чылдаагы дөңдөөгө шой экилдиринин 3,8 миллион тонна, азы 6 хуу, кан — 6 миллион тонна, азы 7 хуу, белен прокат буюулары — 4 амыг миллион тонна, азы 7 хуу, демир руданын казып тыгары — 7,7 миллион тонна, азы 5 хуу көвүдөр.

Келир беш чылдын үлүүнде

Совет Эвилелиниң Коммунист партиязының ам болур XXIII съездинге алаар болгандар социалист чарыш бистин республиканың ажил-агыйларында бо хүндөө улам калбарып турар. Эрги чыл төнүп, чаа чыл чоокшулаан тудум-на, ажил-агый, буюуларга буюу алган планын чедиишкенин күөсеткен дугайында өөрүшкүлүг рапортун берип турар апарган.

Тууг, буюуларга, организация буюуларга калбарган чарыш мыктыларын база-ла күш-агыйчы тийлөгө чедирген. Хоорайның ажилчы чому чеди чылдың сөөлгү чылында нити продукция буюуларын чыл планын хуусаа-биле бетинде күөсеткен. Ол чарышка эки түндүк алы-кеш заводунун, республика тигериязының, бус-биле ажил-агыйлар эргестериниң коллективтери көргүзүп, тийлечилер болганар. Хоорайның буюуларгелери ам келир беш чылдың үлүүнде ажил-дап турар. Чаа чылдың баштайгы хүндеринден эгелеп буюуларгеле кижи буюулар чуткүлдүг ажил-дап, алган хүлээлгезин амыр күөсөдир сорулганы салган.

Республиканың найысылалы — Кызылдың ясли-сад, уруглар албан черлеринде, Соок-Ирей аалдап чоруп турар. Бо чылдын январь 19-та ажил-агыйлар кирген 26-гы кварталда ясли-садтын уругларынга Соок-Ирейнин аалдап келгениниң бирги чылы болган. Бүгү уругларга кадыкшыды, аас-кежикти ол күзөт.

Чурукта: Харжыгажын эдериң алган Соок-Ирейнин уругларга байыр чедирип турары.

Фото А. Содунамны.

УЛУГ ЧЕДИШКИННЕР

Күрөө-биле санааш...

Кедээ ажил-агый продукцияларын буюулар болгаш күрөөгө сазар талазы-биле бек көргүзүлгери чедип алган ажил-агыйлар республикада хей. Бин-Хемин ажил-ишчилери чаа чыл мурунун чарыжына киришкен, баштай дук планын, оон соон дарып сүтүтүн күөсүлгенин турган. Чоокта чаа олар база бир чаа күш-агыйчы тийлелени чедип алганар. Ол болза күрөөгө эг сазарынын планы-биле үзө санаашканы болур.

Сорук кирип, чалгыннанган

Ам эрги чыл төнүп турар. Барымы-Хемчик районун ажил-ишчилери, республиканың буюу чому-биле бир дөңдөөгө чыкп турар. Улус Октябрьниң 48 чылынга — уткуштур чарыш калбарып турар, күрөөгө сүт болгаш дук сазар талазы-биле барымы-Хемчикчилер мурунку олуруну элзэн дөңдөөгө чыккан дөңдөөгөзүн турган.

Колхозтар, совхозтарын сүт-бараак фермаларынның ишчилери ол үндүлүшкө сорук киргеш, пайдан докшарып чык.

Кылдыңган чүүлду быжыглаар

Улуг үлүс-херектер кылдыңган чеди чылдың сөөлгү — 1965 чыл төнүп турар. Бөгүн чаа чылдың буюулар. Календарынын бир калбак сазарынын үскөн соонда, чаа беш чылдың баштайгымы — 1966 чылдын күш-агыйчы дөңдөөгө сазарынын эгелер болгаш ажил-агый, культура тургузушкунга, совет улустун амырлар дөңдөөгө бектедиргелеринге ол база-ла улуг бурунгаарлаашканын кылар апар.

Чаа чыл буюуларга, эрткен орук-че хая көрүп, кылдыңган чүүлдерин түндөөр чаагай чачыл шалган бээр туруп келген. Советтериниң ам эрттип турар сессиялары чогуу-на выдиг болуп, оларга чыл тургузууда чоруткан буюу ажил-агый дугайында өттүрүлгөн дынаш, моон сонгааргы сорулгаларын тодардыт турар.

Советтериниң ажилына бир чутула черип культура албан черлери ээлээр апар болгаш, бо талазы-биле айтырыгы Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң VII сессиязына чугаалшкан соонда, ол харыс-сагалыг ажил-херекче чер-чер Советтериниң талазындан кичээлге чыгып келгенге Шеминиң, Эрги-Барлыктың культура албан черлери болгаш Балгазынын, Туранның библиотекалары-биле чегелештир лязы-буру соолун хемчеглери чорудуп, чоңун дашта-лашканын сазуугу төвү болу берген культура албан черлери бар апарганы өөрүшүг. Оларга бирги ээлгеге Сарыг-Сентиниң культура бажынып, Токунуң Адыр-Кежиге Хомушку Долгар-оол эргелекчилзэн клубту, Эрвинин Бай-Дагла база Бай-Тайганын Мугур-Акемизга Күеке Эрвинна, Саа Самбуу олар эргелекчилзэн библиотекаларын, Эрвинн Бора-Шайда малчыларын хандырып турар кызыл өңү кирип болур.

Чижээ, Сарыг-Сентиниң культура бажынында мырнын, таңынын, шинини, уран-чуралга студиянын болгунери болгаш 150 дынакчыларын хаара туткан культураның кежээки университет ажил-дап турар. Ол мыкшан «Мешан ижилгелер сугудан берээ», «Ада-чүртүү Улуг дайынынның киржикчилери-биле ужуражыла», «Шулу чогаал» болгаш оон-да өскө кежээлери анаа эрттиргилзэн. Күлтура бажынын чалында амыкчарын клуб-кафедрин тургускан. Бичаарга Токунуң Адыр-Кежиг клубунун бот-тымыгыр артисттер

Кылдыңган чүүлду быжыглаар

Улуг үлүс-херектер кылдыңган чеди чылдың сөөлгү — 1965 чыл төнүп турар. Бөгүн чаа чылдың буюулар. Календарынын бир калбак сазарынын үскөн соонда, чаа беш чылдың баштайгымы — 1966 чылдын күш-агыйчы дөңдөөгө сазарынын эгелер болгаш ажил-агый, культура тургузушкунга, совет улустун амырлар дөңдөөгө бектедиргелеринге ол база-ла улуг бурунгаарлаашканын кылар апар.

Чаа чыл буюуларга, эрткен орук-че хая көрүп, кылдыңган чүүлдерин түндөөр чаагай чачыл шалган бээр туруп келген. Советтериниң ам эрттип турар сессиялары чогуу-на выдиг болуп, оларга чыл тургузууда чоруткан буюу ажил-агый дугайында өттүрүлгөн дынаш, моон сонгааргы сорулгаларын тодардыт турар.

Советтериниң ажилына бир чутула черип культура албан черлери ээлээр апар болгаш, бо талазы-биле айтырыгы Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң VII сессиязына чугаалшкан соонда, ол харыс-сагалыг ажил-херекче чер-чер Советтериниң талазындан кичээлге чыгып келгенге Шеминиң, Эрги-Барлыктың культура албан черлери болгаш Балгазынын, Туранның библиотекалары-биле чегелештир лязы-буру соолун хемчеглери чорудуп, чоңун дашта-лашканын сазуугу төвү болу берген культура албан черлери бар апарганы өөрүшүг. Оларга бирги ээлгеге Сарыг-Сентиниң культура бажынып, Токунуң Адыр-Кежиге Хомушку Долгар-оол эргелекчилзэн клубту, Эрвинин Бай-Дагла база Бай-Тайганын Мугур-Акемизга Күеке Эрвинна, Саа Самбуу олар эргелекчилзэн библиотекаларын, Эрвинн Бора-Шайда малчыларын хандырып турар кызыл өңү кирип болур.

Чижээ, Сарыг-Сентиниң культура бажынында мырнын, таңынын, шинини, уран-чуралга студиянын болгунери болгаш 150 дынакчыларын хаара туткан культураның кежээки университет ажил-дап турар. Ол мыкшан «Мешан ижилгелер сугудан берээ», «Ада-чүртүү Улуг дайынынның киржикчилери-биле ужуражыла», «Шулу чогаал» болгаш оон-да өскө кежээлери анаа эрттиргилзэн. Күлтура бажынын чалында амыкчарын клуб-кафедрин тургускан. Бичаарга Токунуң Адыр-Кежиг клубунун бот-тымыгыр артисттер

Чижээ, Сарыг-Сентиниң культура бажынында мырнын, таңынын, шинини, уран-чуралга студиянын болгунери болгаш 150 дынакчыларын хаара туткан культураның кежээки университет ажил-дап турар. Ол мыкшан «Мешан ижилгелер сугудан берээ», «Ада-чүртүү Улуг дайынынның киржикчилери-биле ужуражыла», «Шулу чогаал» болгаш оон-да өскө кежээлери анаа эрттиргилзэн. Күлтура бажынын чалында амыкчарын клуб-кафедрин тургускан. Бичаарга Токунуң Адыр-Кежиг клубунун бот-тымыгыр артисттер

Ийиги арын